

14, 000 58

7
948

ПРОЦЕДУРА
1949 г.

Latv. PSR Valsts Bibliotēka
Inv. 60-169

W. Jrbes.

0309056026

Par glesneezibu.

Ro tad lai nu es šazitu par glesnošcha-
nu? Tas ir tahds darbs, ko jau wahzu
mahklineeks Dirrers ir šazijis, kad winsch
ir brauzis pee ķeifara dehl pabalsta. Zif
laimigs winsch buhtu, ja buhtu wehl behrns,
ja buhtu ar wifu apgahdats. Schinî laikâ, ja
es ţlatos uš ţaweem lihdszilwekeem, zif gruhti
zilweki nopelna deeniščķu maiši, ko ţeewina
ţmagus wahgus wilkdama pee wafsales puh-
las, tad jau es waru šazit par ţewi, itķa es
jau buhtu behrna darba weeglumâ.

Nu ko tad es gribeschu par to glesnee-
zibu wispahri teift? Pateesibâ ta ţihmescha-
na ţahķas jau no masa behrna. Jau behrns
welķ ţmiltis ķahdas ţtrihpas un ripas. Ra-
mehr paţaule pastahw, ari pastahw glesnee-
ziba. Ja mehš ţkatamees pee ţeneem egip-

T

teefcheem, kuri nesinaja sijnmeſchanaſ perſpek-
tiwas pareiſibu. Un ari tagadejâ laikâ mums
paſtahw ſijnmeſchana, ſahlot no pamatiſkolam
un beidsot ar augſtiſkolu un akademiju. Un
ari mehs redſam wiſadus wirſeenus. Wir-
ſeeni paſtahw daſchadi. Ir ari tahdi wir-
ſeeni, kuri neſaeetas ar dabu, kâ peemehram
wezâs mamminas un jaunawas ſawos ap-
gehrbos, zimdos un ſekis rakſtija daſchadus
ornamentus, kâ ſwaigſnites un ſkujinas. Un
ari paſtahw glesneeziſa uſ audekla waj pa-
pira, fur mahſſlineekſ zeniſchas attehlot ſa-
was eedomas, waj paſakas, jeb pat religioſus
ſtatus. Dâ tad nu tagad, kad eſam redſeju-
ſchi tikdauds wirſeenus, gribetu pats ſew jau-
tat, kahdu zeku tad nu es eju, ja es pats turu
ſawu ſijnmeſjumu iſſtahdi? Dâ tad es gribu
lai ziti redſetu kahdu mahſſlas wirſeenu es eju.

Sagad es gribetu teitt, ka mahſſlâ, taga-
dejâ laikâ paſtahw tas mahſſlas wirſeens pa-
reiſis, kaſ teef nemts no realâs dabas un
preeſſchmeta neſinaſchanaſ.

Modela neſinaſchana, tas buhtu tâ! Mahſ-
ſlineekſ, tas ir weens, un tas preeſſchmets fo
wiſſſch iſwehlejees, buhtu otrs un kad ne-
weens to modelim naw teizis ka wiku ſijnmè.
Lai nu tas preeſſchmets buhtu kahds. Waj

nu uš tirguš kahds šlats no tirguš dšihwes,
 jeb no mahjas dšihwes waj ari no lauku jeb
 pilsehtu zeremonijām. Sinams, kamehr wiņšch
 pee ta tiks, wiņam buhs wajadšiga škola jeb
 zits kahds laimigs gadijums, kur wiņšch war
 eeguht ari beš školas wajadšigās šinaschanas.
 Man prahtā naht, ko kahdreis školā stahstija
 dozents škulptors Dšena kungs, ka Spanijā
 leelafais glesnotajs pa preešchu bijis zirkū
 wehršchu zihnitajs. Tad kahdā tragedijā no-
 rautas abas kahjas un no ta laifa wiņšch šah-
 zis glesnot un palizis par šlawenako glesno-
 taju. Rā tas bija pagahjibā, tā tas ir tagad-
 nē un tā tas ari buhs nahkotnē. Weena
 otra dšihwe tiks isweidota no šewis pašcha
 jeb no šaweem lihdszilwekeem. Tā tad pee
 šihmeschanas waretu šazit, tas drušku ir ta
 ka neišprotami, tee kas ar maseem behrneem
 rihkojas, ja peelaišch mahjinu šihmet no gal-
 was, tad lai wiņšch škatitos taišni ka wina ir
 no dabas. Tāpat, ja kahds wehletos flawee-
 res mahzitees špehlet, tad wiņšch meklē kur
 mahza tās špehlet, jeb ja mahza burtus
 jeb ziparus, tee šawu formu nekad nemaina.

Ko tad glesneeziba wišpahri dod? Wina
 išdaito zilweka dwehšeli, winas estetiskās juh-
 tas. Tās išpluhšt no pašcheem mahššlinee-

teem un pahreet us ziteem indiwideem. Rà
 peemehru es doschu kahdu attehlojumu, fur
 kahds mahflineeks gahjis us dueli ar kahdu
 lungu. Tas lungs isschahwis us wina diwas
 reises, gribedams wina noschaut, bet tad,
 kad mahflineeks sahjis mehrket, winſch sah-
 zis ſtatitees us wina ſkaiſtàm rokas linijam,
 newarejis ſchaut, newarejis to kropſot un tei-
 zis lai tas eet mahjà. Lai tad ari mahjàs
 nahktu ta ſwehtiba no paſchas mahtes, ka wina
 waretu ſazit ſawam behrninam to ſihmeſcha-
 nas pateesibas wahrdu, lai winſch nemtu to
 preeſſchmetu fo wina azis reds, lai tas buhtu
 iſtabâ jeb laukâ, jeb no zilweku dſihwes, ga-
 dijumâ ja buhtu atnahfuſchi zeemini, kahds
 onfulis jeb tantina un tikmehr, kamehr wini
 runajas, lai behrns ſihmè un lai winus ſe-
 ſotu tam laikam, waj tas buhtu ar ſihmulì
 jeb ar kraſſu, uſmeſdams ſihmejumu un ja
 wini beiguſchi runu, tad lai ari beids ſihmet
 un neko lai neiſlabo. — — —

Sekoſſhee ſchahda gadijuma ſihmejumi ir
 no manis ſihmeti.

Tagad man ja-
runā wehl par sih-
meschanas draifku-
mu, jeb man at-
kautu nosaukt par
palaidnibu. Ra-
peh3 tas tā ir?
Kad ziti wiši amati
ir nopeetni, pee-
mehram mahzitaji,
ahrsti, weikalu wa-
ditaji un ziti wiši.
Bet pateesi jasa-

ka, ka sihmetajs ir padots wišu muhschu
sem ta palaidnibas jeb draifkuma ee-
spaida, kas parasti zitos zilwekos parahdās
lihds diwdesmit gadeem. Ra ari tagadejā
laikā profesors Scheinachs zenschas pagari-
nat zilweka muhschu, nemdams palihgā jau-
nibas draifkumu. Tāpat sihmetajs ari nem-
dams no dsihwes daitus skatus atdsihwina
garu. Man pašam buhtu jāsaka: ja mani
lihdspilsoni, fungi un damas, apgehrbtu diwi
pahri sekēs, sahbatus, siltuma sahbatus un
galošchas un tomehr warbuht šals. Bet ja
par mani buhtu nahzīs sihmehchanas gars,
tad es waru eet ar plikām sahjam. Ja mehš
ari skatamees us teem laikeem, kad awju dreh-

L-10]

bēs tehrpa un nifneem ſwehreem meta preef-
ſchā un ar ſahgeem ſahgeja un tomehr wini
neatkahpās no tās idejas jeb gara. Kas
zitam ira tihrais neeks, tas paſcham ir lee-
lais preeks.

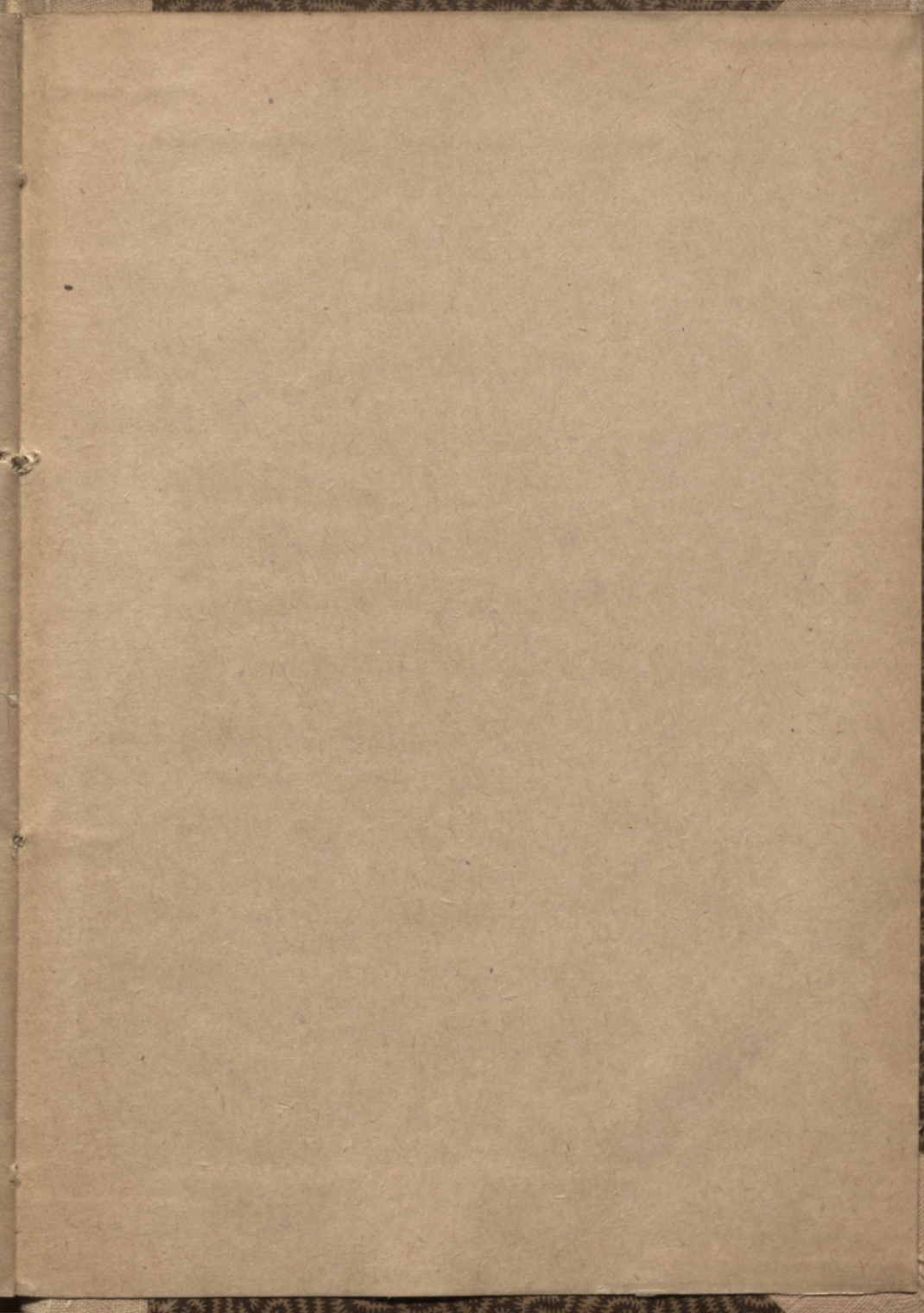
Man buhtu jaſaka, lai Deems dotu ſa-
praſtees un taiſni eš gribetu teikt, zif daudš
reiš eš eſu rakſtijis par to treſcho un tagad
ari eš gribetu atkahrtot. Taiſni kà piſſehta,
kur mehš dſihwojam, ir jaſaduras katru dee-
nu ar nepatiſchanām. (Ja tam zilwekam
taiſni teef wirſū bruktš). Tad eš gribetu tà
teikt: tad lai winſch meklē to treſcho kaš wimu
aiſſtašw, taš treſchais war buht labais un ari
kaunais tagadejā lai kà, taš treſchais ſpehlē
leelaku daku kaunuma, ari kà Gete ſaka:
Tahdu zilweku kaš behdās juht lihds ir loti
daudš, bet kaš preekà lihds preezajās ir loti
maš. Ka Budda ari itkà iſſakās, ka mu-
ſika, glesneeziiba ar pee zilweka laimes naw
wiš itkà taš nirwanas klufums, taš meers
buhtu taš leelakais.

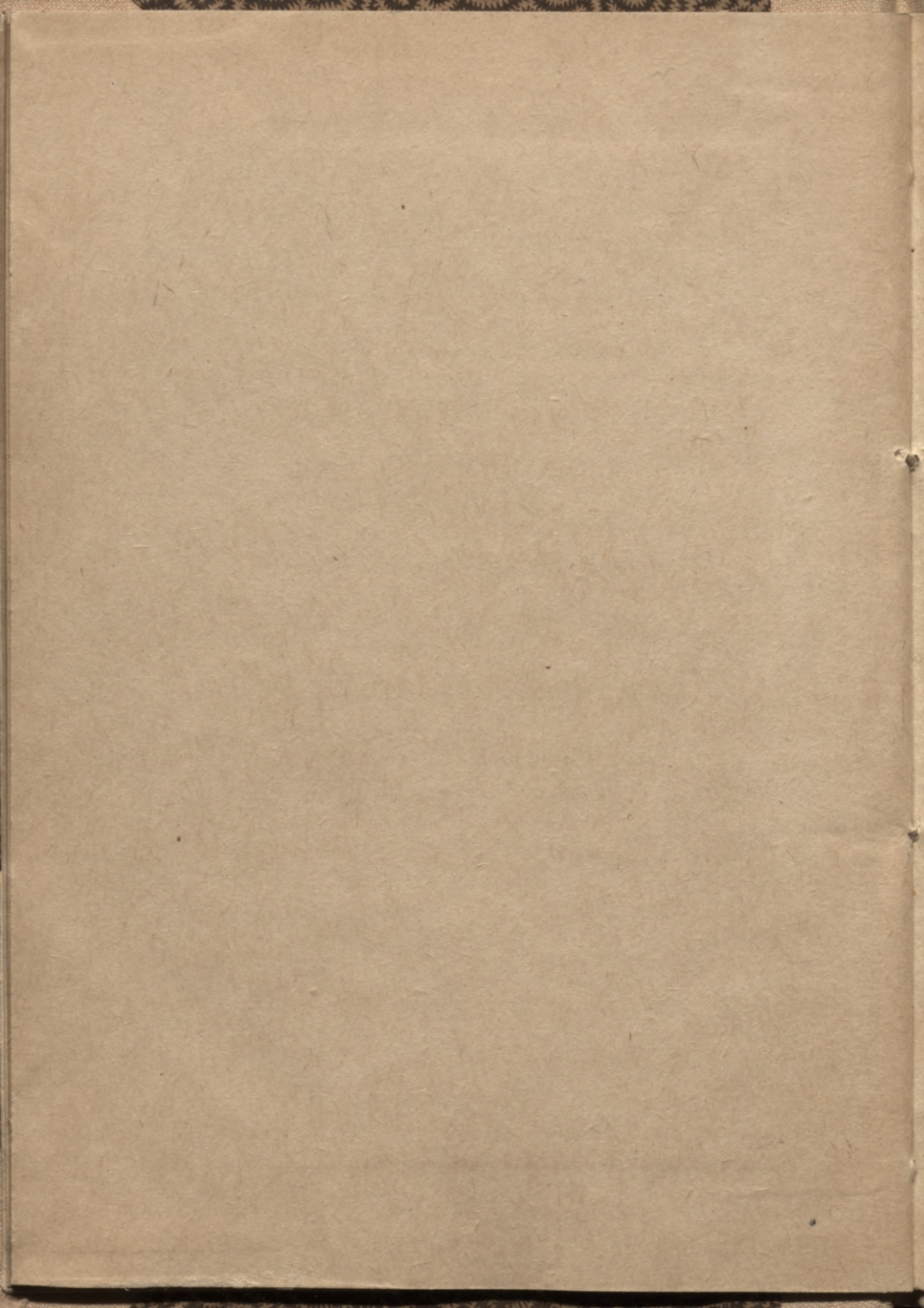
W. Zrbes ſihmejumu iſſtahde atwehrtā treſchdeenās
un ſwehtdeenās no plſft. 12—3. Brihwibas eelā Nr. 103.

28. AUG. 1926

A/S Golts un Jurjans, Rīgā.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309056026